

vonnis

IN NAAM VAN DE KONING

RECHTBANK MIDDEN-NEDERLAND

Afdeling civielrecht
Zittingsplaats Utrecht

zaaknummer / rolnummer: C/16/395577 / KG ZA 15-475

Vonnis in kort geding van 9 september 2015

in de zaak van

de vereniging
FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,
gevestigd te Amsterdam,
eiseres,
advocaat mr. M.J.M. Postma te Utrecht,

tegen

MAURICE LUNENBORG,
handelend onder de naam **Plus Lunenburg**
wonende te Harlingen,
gedaagde,
advocaat mr. R.M. van Rompaey te Utrecht.

Partijen zullen hierna FNV en Lunenburg genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding
- de mondelinge behandeling
- de pleitnota van FNV
- de pleitnota van Lunenburg.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Lunenburg drijft een supermarkt in de vorm van een eenmanszaak onder de naam Plus Lunenburg. FNV is een vereniging die zich inzet voor de behartiging van collectieve werknemersbelangen, onder meer in de supermarktbranche.

2.2. Op 27 februari 2015 heeft FNV op haar website www.fnv.nl een persbericht gepubliceerd (hierna: het persbericht) met de aanhef "*Plus supermarkt Lunenburg in Harlingen 'misbruikt' 15-jarigen*". Het bericht meldt - samengevat - dat Lunenburg de

---

regelgeving ten aanzien van 15-jarige werknemers overtreedt en dat hij sjoemelt met de urenregistratie.

2.3. In een nieuwsbrief van FNV Noord van 5 maart 2015 wordt onder het kopje: "Plus Supermarkt Lunenburg misbruikt vijftienjarigen. Radio interview Omrop Fryslan met bestuurder Gea Otterman." verwezen naar het persbericht. FNV heeft het persbericht tevens geplaatst op haar Facebookpagina.

2.4. Bij vonnis van 29 april 2015 heeft de voorzieningenrechter van deze rechtbank daartoe strekkende vorderingen van Lunenburg toegewezen en FNV veroordeeld om binnen vierentwintig uur na betekening van dat vonnis iedere openbaarmaking en/of verspreiding van en/of verwijzing naar het persbericht te staken, op welke wijze en via welke media dan ook, en (de verwijzing naar) het persbericht te verwijderen alsook verwijderd te houden van de website www.fnv.nl, de Facebookpagina van Lunenburg en de Nieuwsbrief FNV Noord.

2.5. Voorts heeft de voorzieningenrechter FNV veroordeeld om binnen vierentwintig uur na de betekening van dat vonnis gedurende een aaneengesloten periode van dertig kalenderdagen een rectificatie te plaatsen op de website www.fnv.nl en op haar Facebookpagina, dit op dezelfde plaats, in eenzelfde opmaak, lettertype en lettergrootte als destijds het persbericht, met uitsluitend de navolgende inhoud:

"RECTIFICATIE t.b.v. PLUS LUNENBORG

Op 27 februari 2015 hebben wij een persbericht geplaatst over vermeende veronachtzaming van de arbeidsomstandigheden van personeel van Plus Lunenburg met de titel "Plus supermarkt Lunenburg in Harlingen 'misbruikt' 15-jarigen".

Bij vonnis van 29 april 2015 heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, geoordeeld dat deze publicatie onrechtmatig is jegens Lunenburg, omdat daarin gedane uitlatingen onvoldoende steun vinden in het ten tijde van de publicatie beschikbare feitenmateriaal. De voorzieningenrechter heeft FNV (onder meer) veroordeeld tot het plaatsen van deze rectificatie.

Het bestuur van FNV Handel",

alsmede het plaatsen van een rectificatie in de eerstvolgende Nieuwsbrief FNV Noord, zulks op dezelfde plaats en in eenzelfde opmaak, lettertype en lettergrootte als destijds de verwijzing naar het persbericht, met uitsluitend de navolgende inhoud:

"RECTIFICATIE t.b.v. PLUS LUNENBORG

In onze nieuwsbrief van 5 maart 2015 hebben wij onder het kopje "Plus Supermarkt Lunenburg misbruikt vijftienjarigen. Radio interview Omrop Fryslan met bestuurder Gea Otterman." verwezen naar een door ons op 27 februari 2015 gepubliceerd persbericht over vermeende veronachtzaming van de arbeidsomstandigheden van personeel van Plus Lunenburg met de titel "Plus supermarkt Lunenburg in Harlingen 'misbruikt' 15-jarigen".

Bij vonnis van 29 april 2015 heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, geoordeeld dat deze publicatie onrechtmatig is jegens Lunenburg, omdat daarin gedane uitlatingen onvoldoende steun vinden in het ten tijde van de publicatie beschikbare

9 september 2015

---

feitenmateriaal. De voorzieningenrechter heeft FNV (onder meer) veroordeeld tot het plaatsen van deze rectificatie.

Het bestuur van FNV Handel"

2.6. De voorzieningenrechter heeft FNV veroordeeld tot betaling van een dwangsom van € 2.500,00 voor iedere dag of gedeelte daarvan dat zij niet of niet volledig aan de veroordelingen voldoet.

2.7. Op 29 april 2014 heeft FNV op haar website de volgende rectificatie geplaatst:

"Rectificatie FNV Handel t.b.v. Plus Lunenburg

Op 27 februari 2015 hebben wij een persbericht geplaatst over vermeende veronachtzaming van de arbeidsomstandigheden van personeel van Plus Lunenburg met de titel "Plus supermarkt Lunenburg in Harlingen 'misbruikt' 15-jarigen".

Oordeel rechter: onvoldoende steun in beschikbare feitenmateriaal

Bij vonnis van 29 april 2015 heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, geoordeeld dat deze publicatie onrechtmatig is jegens Lunenburg, omdat daarin gedane uitlatingen onvoldoende steun vinden in het ten tijde van de publicatie beschikbare feitenmateriaal. De voorzieningenrechter heeft FNV (onder meer) veroordeeld tot het plaatsen van deze rectificatie."

2.8. Op of kort na 29 april 2015 is in de Nieuwsbrief FNV Noord de volgende rectificatie opgenomen:

"RECTIFICATIE FNV HANDEL t.b.v. PLUS LUNENBORG

Op 27 februari 2015 hebben wij (FNV Handel) een persbericht geplaatst over vermeende veronachtzaming van de arbeidsomstandigheden van personeel van Plus Lunenburg met de titel "Plus supermarkt Lunenburg in Harlingen 'misbruikt' 15-jarigen".

Bij vonnis van 29 april 2015 heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, geoordeeld dat deze publicatie onrechtmatig is jegens Lunenburg, omdat daarin gedane uitlatingen onvoldoende steun vinden in het ten tijde van de publicatie beschikbare feitenmateriaal. De voorzieningenrechter heeft FNV (onder meer) veroordeeld tot het plaatsen van deze rectificatie."

2.9. Lunenburg heeft het vonnis van 29 april 2015 op 30 april 2015 doen betekenen aan FNV. Bij brief van 30 april 2015 heeft de advocaat van FNV de advocaat van Lunenburg bericht over - onder meer - de geplaatste rectificaties, waarbij zij een schermafbeelding van de op haar website geplaatste rectificatie als bedoeld onder 2.7. heeft bijgevoegd. Bij e-mail van 30 april 2015 heeft een kantoorgenote van de advocaat van Lunenburg als volgt gereageerd:

"Ik zal uw brieven van zojuist met cliënte bespreken en voor zover nodig zal ik, dan wel mijn collega Rutger van Rompaey, hier op een later moment bij u op terug komen."

2.10. Bij brief van 13 mei 2015 aan FNV heeft Lunenburg medegedeeld dat hij heeft vastgesteld dat FNV niet, althans niet volledig, aan het vonnis heeft voldaan door de bevolen rectificaties niet letterlijk maar in bewerkte vorm over te nemen en door na te laten een op Twitter geplaatst bericht te verwijderen. Voorts heeft Lunenburg verzocht om over te gaan tot betaling van € 32.500,00 aan verbeurde dwangsommen. FNV heeft daarop direct de door Lunenburg geconstateerde overtredingen hersteld. De dwangsommen heeft zij niet voldaan.

3. Het geschil

3.1. FNV vordert - samengevat - Lunenburg op straffe van een dwangsom te verbieden het vonnis van 29 april 2015 ten uitvoer te leggen totdat in een bodemprocedure over dit geschil einduitspraak is gedaan, met veroordeling van Lunenburg in de kosten.

3.2. FNV heeft ter onderbouwing van haar vordering - samengevat - aangevoerd dat, zo er al sprake is van een overtreding, deze van zodanig geringe aard is geweest dat deze naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid geen deugdelijke grond oplevert om het verbeurd zijn van dwangsommen te rechtvaardigen, nu deze overtreding niet de essentialia van de veroordeling betreft. Voorts is FNV van oordeel dat de dwangsommen onnodig hoog zijn opgelopen doordat Lunenburg te lang is blijven stilzitten, waardoor hij zijn recht op verbeurde dwangsommen geheel of ten dele heeft verspeeld. Tot slot heeft FNV aangevoerd dat Lunenburg de hoogte van de dwangsommen onjuist heeft berekend, aangezien het beweerdelijk verbeurde bedrag € 30.000,00 zou bedragen.

3.3. Lunenburg voert verweer.

3.4. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. De voorzieningenrechter zal eerst de meest verstrekkende stelling, namelijk dat FNV geen dwangsommen heeft verbeurd, beoordelen. Daartoe is van belang of FNV heeft voldaan aan de veroordeling als opgenomen in het vonnis van 29 april 2015. Volgens vaste rechtspraak dient beantwoording van deze vraag plaats te vinden door hetgeen ter uitvoering van het veroordelend vonnis is verricht, te toetsen aan de inhoud van de veroordeling, zoals deze door uitleg moet worden vastgesteld. Bij die uitleg dient het doel en de strekking van de veroordeling tot richtsnoer te worden genomen in die zin dat de veroordeling niet verder strekt dan tot het bereiken van het daarmee beoogde doel (HR 20 mei 1994, nr. 15330, NJ 1994, 652).

4.2. Bij die beoordeling is enerzijds van belang dat de in dat vonnis opgenomen veroordelingen ten doel hadden om de door de diffamerende berichtgeving van FNV beschadigde reputatie van Lunenburg zoveel mogelijk te herstellen. Anderzijds is van belang dat deze veroordelingen zeer concreet zijn, zodat de ruimte voor uitleg van die veroordeling door deze voorzieningenrechter zeer gering is. Daarbij is mede van belang dat in het vonnis van 29 april 2015 niet slechts de tekst van de te plaatsen rectificaties is

---

voorgeschreven, doch dat daarbij eveneens is bepaald dat de rectificatie 'uitsluitend de navolgende inhoud' diende te bevatten.

4.3. Desondanks heeft FNV noch op haar website, noch in de Nieuwsbrief FNV Noord, de rectificatie letterlijk overgenomen. Op haar website heeft zij bovendien in de rectificatie een (in een groter lettertype weergegeven) tussenkopje opgenomen dat luidt: *'Oordeel rechter: onvoldoende steun in beschikbare feitenmateriaal'*. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter heeft FNV door de woordkeuze van het tussenkopje, mede in combinatie met het niet opnemen van de voorgeschreven ondertekening *'Het bestuur van FNV Handel'*, afstand genomen van de inhoud van die rectificatie. Daarmee heeft zij de rectificatie ontkracht en afbreuk gedaan aan het doel van de veroordeling. FNV heeft weliswaar betoogd dat deze afwijkingen het gevolg zijn van de lay-out van de website en de wijze waarop deze is opgebouwd, en dat van enig opzet of welbewust handelen geen sprake is, maar dit betoog kan niet worden gevolgd. Aan zowel het toevoegen van dit specifieke tussenkopje als het weglaten van de ondertekening, ligt immers noodzakelijkerwijs een redactionele afweging ten grondslag.

4.4. Uit het voorgaande volgt dat het beroep op de redelijkheid en billijkheid faalt, zodat FNV de dwangsommen heeft verbeurd. Of de overige door Lunenburg geconstateerde overtredingen er eveneens toe leiden dat FNV dwangsommen heeft verbeurd, kan daarmee onbesproken blijven.

4.5. Daarmee ligt de vraag voor of de omstandigheid dat Lunenburg FNV niet direct na het plaatsen van de rectificaties heeft gewezen op de daaraan klevende gebreken, er toe zou moeten leiden dat hij geen aanspraak zou kunnen maken op (een deel van) de verbeurde dwangsommen. Die vraag dient negatief beantwoord te worden. Uit het vonnis van 29 april 2015 blijkt immers ondubbelzinnig welke acties FNV diende te ondernemen. Dat FNV er desondanks toch voor heeft gekozen om een daarvan afwijkende rectificatie te publiceren dient voor haar risico te blijven. Nu uit de veroordeling voor FNV een zelfstandige verplichting voortvloeide, bij de nakoming waarvan zij op geen enkele wijze afhankelijk was van de instemming of goedkeuring van Lunenburg, kan zij de omstandigheid dat Lunenburg niet direct heeft geklaagd niet aan hem tegenwerpen. Het beroep op rechtsverwerking van de zijde van FNV stuit hier op af.

4.6. Het betoog van FNV dat, gezien de late reactie van Lunenburg, de redelijkheid en billijkheid zich er tegen verzetten dat FNV het volledige bedrag aan verbeurde dwangsommen verschuldigd is faalt op grond van hetgeen hiervoor is overwogen eveneens. Dat zou wellicht anders kunnen zijn indien Lunenburg bewust geruime tijd stil heeft gezeten teneinde een zo hoog mogelijk bedrag aan dwangsommen te incasseren. Door Lunenburg is echter onweersproken gesteld dat diens advocaat gedurende de week volgend op de uitspraak niet op kantoor aanwezig is geweest en dat deze zo spoedig mogelijk na terugkeer heeft gereageerd. Onder die omstandigheid is de tussen rectificaties van 30 april 2015 en de brief van 13 mei 2015 verstreken periode niet onredelijk lang te noemen.

4.7. Ten aanzien van de omvang van de verbeurde dwangsommen stelt de voorzieningenrechter vast dat in het vonnis van 29 april 2015 is bepaald dat binnen 24 uur na betekening aan de veroordeling dient te worden voldaan en dat een dwangsom dient te worden betaald voor iedere dag of gedeelte daarvan dat niet aan de veroordeling wordt voldaan. Uit het exploit van betekening blijkt dat betekening heeft plaatsgevonden op

30 april 2015 om 14:10 uur. FNV was derhalve vanaf 1 mei 2015 na 14:10 uur in overtreding van het vonnis, zodat zij die dag direct een dwangsom heeft verbeurd. Tussen partijen is niet in geschil dat FNV na ontvangst van het schrijven van 13 mei 2015 de rectificaties op diezelfde dag heeft aangepast zodat zij die dag de laatste dwangsom heeft verbeurd. Daarmee heeft zij dus dwangsommen verbeurd over de periode van 1 mei 2015 tot en met 13 mei 2015, hetgeen neerkomt op een bedrag van € 32.500,00. De vorderingen van FNV zullen dan ook worden afgewezen.

4.8. FNV zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van Lunenburg worden begroot op:

- griffierecht	€	285,00
- salaris advocaat		<u>816,00</u>
Totaal	€	1.101,00

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

- 5.1. wijst de vorderingen af,
- 5.2. veroordeelt FNV in de proceskosten, aan de zijde van Lunenburg tot op heden begroot op € 1.101,00,
- 5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. J.W.F. Houthoff en in het openbaar uitgesproken op 9 september 2015.

VOOR GROSSE
DE GRIFFIER VAN DE RECHTBANK
MIDDEN-NEUWLAND

